	Тракийски университет – Стара Загора Стопански факултет		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.2.1	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Учебна програма		Страница: 1 от 1

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН:
(ДОЦ. Д-Р БЛАГА СТОЙКОВА)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина	ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕОРИИ
Специалност	Информационни технологии в икономиката и управлението
Област на висше образование	3.0 Социални, стопански и правни науки
Професионално направление	3.8 Икономика
Статут на дисциплината	☒ задължителна ☐ избираема ☐ факултативна
Курс	Втори – Редовно/Задочно обучение
Семестър	3
Образователно квалификационна степен	☒ бакалавър ☐ магистър
Форма за проверка на знанията	☒ писмен изпит ☐ тест ☐ друга

Обсъдена и приета на заседание на Катедрен съвет	Протокол №8/16.07.2020
Приета на заседание на Комисия по учебната дейност	Протокол №11/ 20.07.2020
Утвърдена на заседание на Факултетен съвет	Протокол №12/21.07.2020

Стара Загора, 2020 г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Код на дисциплината 010519	Редовно обучение					Задочно обучение					Кредити
	Аудиторна		Извънаудиторна		всичко	Аудиторна		Извънаудиторна		всичко	
	Лекции	Упражнения Семинари	Учебни практики	Други форми		Лекции	Упражнения Семинари	Учебни практики	Други форми		
Форми на аудиторна работа	30				30	15				15	
Практически занятия											
Семинари		30			30		15			15	
Форми на извънаудиторна работа											
Подготовка за семинар				30	30				50	50	
Самоподготовка за текущ контрол и изпит				30	30				45	45	
Други форми				5	5						
ОБЩО	30	30		65	125	15	15		95	125	5.00

2. ВОДЕЩ ДИСЦИПЛИНАТА:

доц. д-р Н. Пенев

Водещи упражнения/практически занятия/семинари:

доц. д-р Н. Пенев

	Тракийски университет – Стара Загора Стопански факултет		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.2.1	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Учебна програма		Страница: 3 от 1

3. АНОТАЦИЯ

В разработената учебна програма за дисциплината **“Икономически теории”** логически свързани са разгледани следните проблеми:

- Алтернативните теории по основните икономически проблеми.
- Световните икономически проблеми през гледната точка на различни, често изключващи се школи и направления в икономическата наука.
- Историята на икономическата мисъл от древността до нашата съвременност, като акцентът е поставен върху същността на по-важните теории и школи в нея.
- Икономическите теории, отразяващи теорията и практиката на пазарното стопанство в индустриално развитите страни.
- Смяна на различните системи от икономически възгледи, отразяващи социално-икономическата действителност в различните обществено-икономически формации.
- Мястото и ролята на отделните икономически учения и на техните автори в развитието на икономическата мисъл.

Посочената тематика подготвя студентите като бъдещи членове на стопанските организации и регионалните органи на местното самоуправление да реагират на динамично променящата се среда в процеса на развитие по подходящ начин.

Език на преподаване: български.

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА
4.1. АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ
4.1.1. ЛЕКЦИИ

№	Тема	Хорариум часове	
		редовно	задочно
1.	Корените на икономическата мисъл 1.1. Икономическите и социални идеи в древноизточните общества (Египет, Вавилон, Индия и Китай). 1.2. Икономическата мисъл в Антична Гърция и в Древен Рим. 1.3. Морална теология и икономически идеи в Средновековието. 1.4. Меркантилизъмът – първа теоретична обосновка на пазарното стопанство. 1.5. Социални утопии през късното Средновековие.	2	1
2.	Възникване на класицизма 2.1. Възникване на класицизма в Англия и Франция. Възгледи на У. Пети, П. Буагилбер и Р. Кантильон. 2.2. Физиократическа школа. Идеи на Фр. Кене. 2.3. Възникване на субективната теория за полезността и стойността. Идеи на Ф. Галиани, Жак Тюрго и Ет. Кондиак.	2	1
3.	Либерално-утилитарния свят на Адам Смит 3.1. Епоха и методология на А. Смит. Икономическа философия и обща характеристика на „Богатството на народите”. 3.2. Възгледи на Смит за икономическия растеж, стойността, парите и доходите. 3.3. Възгледи на Смит за капитала, външната търговия и държавните финанси.	3	1
4.	Оптимистично и песимистично течение в класицизма 4.1. Обосновка на утилитарната икономическа доктрина – Дж. Бентам. 4.2. Оптимизмът на френския класицизъм: възгледи на Ж. Б. Сей и Фр. Бастиа. 4.3. Индустириалният преврат и първият полъх на песимизма в Англия. Дейвид Рикардо – характеристика на неговите възгледи. 4.4. Т. Р. Малтус – мрачния пророк на икономическия апокалипсис. 4.5. Последна защита и еволюция на класицизма в Англия – Джон Стюард Мил и неговият социално-либерален свят.	3	1
5.	Историко-социологическото начало в теорията на икономиката 5.1. Предпоставки, методология и обща характеристика на историко-социологическите теории за икономиката. 5.2. Предшественици на историческата школа в Германия. Възгледи на А. Мюлер и Фр. Лист. 5.3. Историческа школа в Германия – възгледи на В. Рошер, Бр. Хилдебранд и К. Книс. 5.4. Икономически и социални идеи в САЩ през XIX в. Идеи на Б. Франклин, Ал. Хамилтън и Х. Ч. Кери.	3	1
6.	Социалистически икономически теории 6.1. Утопичен социализъм. Наченки на социалния радикализъм във Франция – идеи на Ж. Ж. Русо и Сисмонди. Технократически и асоциативен	3	2

	социализъм – възгледи на Сен Симон и Шарл Фурие, Прудон и Оуен. 6.2. Теоретици на държавния социализъм в Германия – Родбертус и Ласал. 6.3. Анархизъм и утопичен социализъм в Русия – идеи на Бакунин, Кропоткин, Херцен и Чернишевски. 6.4. Марксизъм – предпоставки за възникване, методология и обща характеристика, основни идеи на Маркс в „Капиталът”.		
7.	Неокласически икономически теории 7.1. Обща характеристика на неокласицизма – първи представители на маржинализма и утилитарната версия на У. Ст. Джевънс. 7.2. Психологическа версия на неокласицизма: Австрийска субективна школа. 7.3. Пострикардианска версия на неокласицизма: Кеймбриджка и американска школа. 7.4. Математическа версия на неокласицизма: Лозанска школа – Леон Валрас, В. Парето и Артър Пигу.	2	1
8.	Еволюция на историко-социологическите икономически теории 8.1. Историко-социологическите идеи в Германия и Австрия. 8.2. Новата историческа школа в Германия – възгледи на Г. Шмолер и Л. Брентано за икономическата еволюция и ролята на държавата. 8.3. Социално-правна школа в Германия и Австрия. 8.4. Американски институционализъм и социологически позитивизъм във Франция и Германия.	3	1
9.	Еволюция на социалистическите идеи в края на XIX и началото на XX век 9.1. Социалреформистки теории в Англия, Германия и Русия. 9.2. Социалрадикални идеи: руски болшеvizъм и германски национализъм.	3	2
10.	Съвременни икономически теории 10.1. Дирижистки и неолиберални теории. Кейнсианство и неокейнсианство. 10.2. Американският неолиберализъм и монетаризъм. 10.3. Фрайбургската школа в Германия. 10.4. Неоавстрийската школа и френският неолиберализъм.	3	2
11.	Теории за трансформацията на капитализма (Неоинституционализъм) 11.1. Институционално-социални теории. 11.2. Институционално-технократически теории.	3	2
	Общо:	30	15

4. 1. 2. УПРАЖНЕНИЯ

№	Тема	Хорариум часове	
		редовно	заочно
1.	Основни икономически идеи на последния стадий от развитието на феодализма.	2	1
2.	Идеята на меркантилистите за регулиране на външнотърговския обмен.	2	1
3.	Идеите на физиократите за възпроизводството. Таблиците на Фр. Кене.	2	1
4.	Трудовата теория на стойността - У.Пети, А.Смит, Д.Рикардо.	2	1
5.	Утопичния социализъм.	2	1
6.	Историята потвърждава или отхвърля икономическите теории.	2	1

7.	Икономическите идеи в “Капиталът” на К.Маркс.	2	1
8.	Централната роля на икономическите субекти в икономическия живот на обществото.	2	1
9.	Ролята на институциите в икономическия живот на обществото.	2	1
10.	Основни идеи на Д. М. Кейнс за макроикономическото равновесие.	2	1
11.	Теории за съвременните пазарни форми.	2	1
12.	Теории за регулиране чрез парите на инфлацията и безработицата.	2	1
13.	Неолиберализъм.	2	1
14.	Технократически теории.	2	1
15.	Съвременни теории.	2	1
	Общо:	30	15

5. ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Обучението се осъществява чрез комбинирането на лекции със семинарни занятия, решаване на индивидуални задачи, тестове и подготовката на самостоятелен курсов проект;

Необходимите ресурси за обучение са: мултимедия, компютърен клас с интернет-връзка.

5.1. Лекции

Лекционният материал се онагледява чрез мултимедия. Периодически се провежда събеседване върху предадения лекционен материал. По време на лекционния курс студентите придобиват знания и умения за развитието на икономическата мисъл от древността до наши дни, като акцентът е поставен на по важните теории и школи в нея.

5.2. Семинарни занятия (упражнения)

По време на упражненията студентите придобиват знания и умения, анализират категорииния апарат и се разглеждат ключови теоретични позиции, като се прави опит да се определи мястото на отделните икономически учения и на техните автори в развитието на икономическата мисъл.

6. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

В зависимост от прилаганата система и критерии на преподавателя!

Крайната оценка се формира по шестобална система, минималната оценка за успешно приключване на обучението е “Среден (3)”, а спрямо Европейската система за трансфер на кредити съпоставимостта на оценките е:

Отличен 6	Много добър 5	Добър 4	Среден 3		Слаб 2	
A	B	C	D	E	FX	F
Присъждат се кредити, както е по учебния план					Не се присъждат кредити	

Участие в дискусии	15%
Тестове	
10%	
Групови задачи	
Реферати и екипна разработка	

Курсова разработка
15%

Изпит – окончателно оформяне на семестриалната оценка

60%

Скала за оценка (100%): минимум 60% , т. е. Среден 3; 61-73% - Добър 4; 74-87% - Много добър 5 и повече от 87% - Отличен 6.

7. КОНСПЕКТ

ДИСЦИПЛИНА "ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕОРИИ"

Конспект за провеждане на изпит
за редовно и задочно обучение

Образователно квалификационна степен: Бакалавър

1. Икономическата мисъл в древността, античността и средновековието.
2. Възникване на класицизма – основни мислители и техните възгледи.
3. Либерално-утилитарния свят на Адам Смит.
4. Оптимистично и песимистично течение в класицизма.
5. Историко-социологическото начало в теорията на икономиката.
6. Социалистически икономически теории.
7. Неокласически икономически теории.
8. Еволюция на историко-социологическите икономически теории.
9. Еволюция на социалистическите идеи в края на XIX и началото на XX век.
10. Съвременни икономически теории.
11. Теории за трансформацията на капитализма (Неоинституционализъм).

8. ЛИТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. **Кънев, М., Л. Кирев и др.** Икономически теории. Изд. „Абагар”, В. Търново, 2009.
2. **Спасов,, Тр., Тр. Атанасов, Ст. Статев.** Основи на икономическата теория. УИ „Стопанство“, София, 2006.
3. **Димов, И., Д. Донева и др.** Обща икономическа теория - първа и втора част. 2009 г. София Издателство Нова звезда
4. **Беярова, К., Б. Велев и др.** История на икономическите теории. Булвест-2000, София, 2002.
5. **Беярова, К., Б. Велев и др..** Икономически теории - Икономическата мисъл от древността до наши дни. Хермес, София, 2015.
6. **Григоров, К.** История на икономическите теории. Наука и изкуство, София, 1994.
7. **Къосева, Н.** Икономически теории. УИ „НБУ“, София, 2009.
8. **Димов, И., Д. Златева и др.** Обща икономическа теория – Трета част. Нова звезда, София, 2009.
9. **Димитров, Д.** История на икономиката. УИ на ЮЗУ, Благоевград, 2009.
10. **Трифонов, Е., Д. Минчев и др.** Икономика. ПБ на РУ "Ангел Кънчев", Русе, 2006.
11. **Минчев Д., Е. Трифонов и др.** Икономика. 2001.
12. **Трифонов, Е.** Поглед върху развитието на икономическите теории. ПБ на РУ "Ангел Кънчев", Русе, 2007.

13. **Трифонов, Е.** Поглед върху развитието на икономическите теории. ПБ на РУ "Ангел Кънчев", Русе, 2004.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

14. **Блауг, М.** Големите икономисти след Кейнс. Абагар, В. Търново, 1998.
15. **Бухолц, Т.** Живи идеи от мъртвите икономисти. София, 1993.
16. **Владигеров, Т.** Аграрикономически учения. Наука и изкуство, София, 1961.
17. **Блауг, М.** Экономическая мысль в ретроспективе. Дело и Лтд, Москва, 1994.
18. **Гълбрайт, Дж.** Икономическата наука в перспектива. София, 1996.
19. **Neilbroner, R.** Les grands economistes. Tr. de l'anglais. Ed. Du seuil, Paris, 1971.
20. **Lajugie, J.** Les doctrines économiques. PUF, 12-em ed., 1976.
21. **Pribram, K.** Les fondements de la pensee économique. Tr. de l'anglais, Paris, Economica, 1986.
22. **Дохърти, П.** Кой се страхува от Адам Смит? Или как пазарът се сдоби с душата си! Класика и Стил, София, 2006.

9. ПРИДОБИТИ УМЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ОБУЧЕНИЕТО

Дисциплината ще даде следните основни теоретични и практически знания относно:

- Обогаляване на икономическата култура на студентите.
- Връзката между икономически, политологични и социологичните теории, формиращи идеята за обществото като цялостна система.
- Икономическите идеи предлагани в практиката, се разглеждат в систематичен план и в тяхното развитие.
- Световните икономически проблеми през гледната точка на различните икономически теории.
- Мястото и ролята на отделните икономически учения и на техните автори в развитието на икономическата мисъл.